

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2013/0374 van 2 juli 2013
in de zaak 1112/0796/A/4/0755

In zake: de **gemeente GRIMBERGEN**, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Marc VAN BEVER
kantoor houdende te 1851 Grimbergen, Pastoor Woutersstraat 32 bus 7
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de deputatie van de provincieraad van **VLAAMS-BRABANT**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Michel VAN DIEVOET
kantoor houdende te 1000 Brussel, Wolstraat 56
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 17 juli 2012, en geregulariseerd met een aangetekende brief van 10 augustus 2012 strekt tot de vernietiging van het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 10 mei 2012.

De deputatie heeft het administratief beroep van de heer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED], hierna de aanvragers, tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij van 12 december 2011 ingewilligd.

De deputatie heeft aan de aanvragers een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de regularisatie van het plaatsen van zonnepanelen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare zitting van 19 maart 2013, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Evert VERVAET die loco advocaat Marc VAN BEVER verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Filip VAN DIEVOET die loco advocaat Michel VAN DIEVOET verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

Op 3 oktober 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dienen de aanvragers bij het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“plaatsen zonnepanelen”*.

De aanvraag betreft een regularisatie voor het plaatsen van zonnepanelen op een bijgebouw.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, gelegen in woongebied.

Het perceel is niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet-vervallen verkaveling.

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 6 december 2011 een ongunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de verzoekende partij weigert op 12 december 2011 een stedenbouwkundige vergunning aan de aanvragers. Het college motiveert zijn beslissing als volgt:

“ ...

1. JURIDISCHE BEPALINGEN

...

1.2. Toetsing aan de regelgeving en de stedenbouwkundige voorschriften

1.2.1. Gewestplan

De aanvraag is volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, vastgesteld bij K.B. 7 maart 1977 gelegen in woongebied.

...

1.2.4. Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is in overeenstemming met de hierboven vermelde bepalingen.

...

2. AFWEGING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

2.1. Beschrijving van de bouwplaats, de omgeving en het project

De bestaande toestand

De aanvraag is gelegen langsheen de [REDACTED], een gemeenteweg, die qua uitrusting beantwoordt aan de bepalingen van artikel 4.3.5 van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening.

De omgeving bestaat uit residentiële bebouwing. De aanpalende percelen zijn bebouwd. Het perceel is bebouwd met een eengezinswoning.

De beleidsmatig gewenste ontwikkelingen

De aanvraag betreft het regulariseren van reeds geplaatste zonnepanelen.

De garage waarop de zonnepanelen zijn bevestigd is ingeplant op circa 4,80 m achter de achtergevel van de woning. De garage heeft een bouwdiepte van circa 7,00 m en een hoogte van 2,25 m. De zonnepanelen zijn ingeplant op 3,40 m achter de voorgevel van de garage en reiken tot op 0,80 m achter de achtergevel van de garage. Het hoogste punt van de zonnepanelen bevindt zich op 2,55 m boven de dakrand van de garage waardoor het hoogste punt van de zonnepanelen zich op 4,80 m boven het maaiveld bevindt.

2.2. Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Deze beoordeling – als uitvoering van art. 1.1.4. van de VCRO gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele en economische, esthetische en sociale gevolgen – houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de VCRO.

Functionele inpasbaarheid

Het plaatsen van zonnepanelen is functioneel inpasbaar in de omgeving.

Mobiliteitsimpact

De aanvraag heeft geen impact op de mobiliteit.

Schaal

Rekening houdend met het feit dat de plaatsing van zonnepanelen op een plat dak slechts kan worden toegelaten op voorwaarde dat deze niet hoger dan 1,00 m boven de dakrand komen en gelet op het feit dat voorliggende installatie tot 2,55 m boven de dakrand komt mag worden aangenomen dat het project qua schaal niet aansluit bij de bestaande omgeving.

Ruimtegebruik en bouwdichtheid

Qua ruimtegebruik en bouwdichtheid sluit het project niet aan bij de bestaande omgeving.

Visueel-vormelijke elementen

De zonnepanelen werden geplaatst op een stalen structuur met lichtgrijze kleur.

...

3. ALGEMENE CONCLUSIE

Rekening houdende met bovenstaande motivatie integreert voorliggende aanvraag zich niet in de omgeving. De zonnepanelen ingeplant op de achterliggende garage moeten worden verwijderd binnen een periode van 1 maand vanaf de datum van in kennisgeving.

...

BIJGEVOLG BESLIST HET COLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN IN DE ZITTING VAN 12 DECEMBER 2011 HET VOLGENDE:

Het college van burgemeester en schepenen weigert de stedenbouwkundige vergunning.
...

De aanvragers van de vergunning tekenen tegen deze beslissing op 4 februari 2012 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 29 maart 2012 om dit beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren op grond van de volgende beoordeling:

“ ...

5.7 Beoordeling

...

d) de vergunningstoestand van de bijgebouwen, waaronder de garage, is niet gekend. Gezien de aanvraag in relatie staat tot de garage, beide delen kunnen door hun fysieke verbondenheid niet los van elkaar beschouwd worden, kan geen vergunning verleend worden voor het plaatsen van zonnepanelen op een dak dat mogelijks juridisch als niet bestaande beschouwd dient te worden.

e) Los van de vergunningstoestand van de garage, kan geen vergunning verleend worden voor de plaatsing van de zonnepanelen met een hoogte van 2.55m boven de bestaande constructie omdat de schuine constructie van de zonnepanelen aan de garage met plat dak en beperkte hoogte de aanblik geeft van een omvangrijk bijgebouwd met groot lessenaarsdak. De hoogte van het bijgebouw wordt meer dan verdubbeld door de plaatsing van de zonnepanelen. Het betreft een kleine huiskavel in een sterk bebouwde omgeving waar bijgebouwen met een hoogte tot ±4.8m niet thuishoren. De omvang van de constructie is te groot voor een ligging tegen een perceelsgrens in het midden van een klein binnengebied waar de tuinzones van de omliggende woningen beperkt zijn. De constructie zorgt door deze ligging bij de perceelsgrens en de grote hoogte ervan voor visuele hinder, evenals schaduwvorming op de naastgelegen percelen. De goede aanleg van de omgeving wordt erdoor geschaad. De aanvraag is niet bestaanbaar op de voorgestelde locatie en brengt de goede ruimtelijke ordening in het gedrang.

f) De zonnepanelen kunnen perfect op het dak van het hoofdgebouw geplaatst worden zodat ze geïntegreerd bovenop het bestaande hellende dakvlak komen te liggen. Hierdoor wordt het gabarit van de woning niet gewijzigd en is de ruimtelijke impact ervan nihil. Deze ruimtelijke verantwoorde plaatsing van zonnepanelen wordt bevestigd door de opname ervan in het vrijstellingsbesluit.

Conclusie

De aanvraag komt niet in aanmerking voor vergunning, om volgende redenen:

- *de vergunningstoestand van de garage is niet gekend; er kan geen vergunning verleend worden ter uitbreiding van een mogelijk onvergunde constructie;*
- *door de constructie wordt de hoogte van het bijgebouw meer dan verdubbeld en het gabarit aanzienlijk gewijzigd waardoor de omvang van de constructie, gelegen te midden van een dicht bebouwd binnengebied, onaanvaardbaar is;*
- *de huiskavel is te klein voor het huisvesten van zulke omvangrijke bijgebouwen;*
- *de constructie zorgt voor visuele hinder, evenals schaduwvorming op de naastgelegen percelen;*

- de aanvraag is niet bestaanbaar op de voorgestelde locatie en brengt de goede ruimtelijke ordening in het gedrang.

...

Na de hoorzitting van 10 mei 2012 beslist de verwerende partij op 10 mei 2012 om het beroep in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

5.2. Beschrijving van de aanvraag

De aanvraag betreft de regularisatie van het plaatsen van zonnepanelen op het dak van een aangebouwde garage.

De constructie steekt 2.55m boven het dak van de garage uit en reikt ook 80cm verder dan de achtergevel. De zonnepaneelconstructie zelf is 8.08m breed, 4.1m diep en 2.7m hoog. De garage staat ingeplant tot op de zijdelingse perceelsgrens. Uit de planschets gevoegd bij het dossier kan vermoed worden dat de panelen ingeplant staan tot kort tegen de zijdelingse perceelsgrens.

...

5.7 Beoordeling

a) De aanvraag is niet gelegen binnen een overstromingsgevoelige zone. De aanvraag voorziet in een plaatsing van zonnepanelen bovenop een bestaande dakconstructie zonder toename van de bebouwde oppervlakte. De aanvraag houdt dus geen vermindering in van de infiltratiecapaciteit van de bodem. Er dienen geen bijzondere maatregelen te worden vooropgesteld. In deze omstandigheden kan in alle redelijkheid verwacht worden dat er geen schadelijk effect wordt veroorzaakt in de plaatselijke waterhuishouding, noch dat dit mag verwacht worden ten aanzien van het eigendom in aanvraag.

b) Het goed is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg en het maakt geen deel uit van een behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling. Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse is het goed gelegen in een woongebied. Artikel 5 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen is van kracht:

artikel 5:

“De woongebieden zijn bestemd voor wonen, alsmede voor handel, dienstverlening, ambacht en kleinbedrijf voor zover deze taken van bedrijf om redenen van goede ruimtelijke ordening niet in een daartoe gewezen gebied moeten worden afgezonderd, voor groene ruimten, voor sociaal-culturele inrichtingen, voor openbare nutsvoorzieningen, voor toeristische voorzieningen, voor agrarische bedrijven. Deze bedrijven, voorzieningen en inrichtingen mogen echter maar worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving.”

Het voorzien van aanhorigheden en de plaatsing van technische installaties voor residentieel gebruik in en rond een woning worden beschouwd als elementen die tot de woonfunctie horen en principieel niet strijdig zijn met de bepalingen van het woongebied.

c) Voor het plaatsen van zonnepanelen in, aan en bij woningen, dient dan ook gekeken te worden naar het vrijstellingenbesluit van 16 juli 2010. Dit besluit stelt in art. 2.1. en art. 2.2. dat deze vrijgesteld zijn van vergunning op voorwaarde dat ze uitgevoerd worden op een plat dak, tot maximaal 1m boven de dakrand of geïntegreerd in het hellende dakvlak.

Verder stelt het besluit dat de zonnepanelen dienen geplaatst te worden binnen een straal van 30m van een hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte woning. Deze vrijstelling voor de plaatsing van zaken die tot de normale aanhorigheden van een gebouw behoren, is ingegeven door het feit dat dergelijke constructies een zeer beperkte ruimtelijke impact hebben.

De gevraagde zonnepanelen steken meer dan 1m uit boven het platte dak van de garage. Bijgevolg kan er geen gebruik gemaakt worden van het vrijstellingenbesluit. Een specifieke beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en een toetsing aan de regelgeving zijn noodzakelijk.

d) De zonnepanelen steken 2.55m schuin boven het dak van de garage uit. Hierdoor krijgt de garage de aanblik van een omvangrijk bijgebouw met lessenaarsdak. De hoogte van het bijgebouw wordt meer dan verdubbeld door de plaatsing van de zonnepanelen. Het betreft een kleine huiskavel in een sterk bebouwde omgeving waar bijgebouwen met een hoogte tot ± 4.8 m niet thuishoren.

e) De zonnepanelen kunnen perfect op het dak van het hoofdgebouw geplaatst worden zodat ze geïntegreerd bovenop het bestaande hellende dakvlak komen te liggen. Hierdoor wordt het gabariet van de woning niet gewijzigd en is de ruimtelijke impact ervan nihil. Deze ruimtelijk verantwoorde plaatsing van zonnepanelen wordt bevestigd door de opname ervan in het vrijstellingenbesluit.

f) Tijdens de hoorzitting geeft de aanvrager te kennen dat de zonnepanelen bedoeld zijn om op het hoofddak van de woning te plaatsen. Echter bij montage bleek het hoofddak niet stevig genoeg voor het opvangen van de constructie van de zonnepanelen en werden deze op het dak van het bijgebouw gemonteerd totdat het hoofddak vernieuwd zou worden.

Indien de plaatsing van de zonnepanelen op het bijgebouw als een tijdelijke oplossing aanzien kan worden, totdat het hoofddak gerenoveerd is, dient ook de ruimtelijke impact overeenkomstig deze tijdelijkheid onderzocht te worden. De constructie van de zonnepanelen bestaat uit het gesloten panelenvlak dat gericht is naar de woning en de metalen draagstructuur. Hoewel de constructie gelegen is in een binnengebied en tegen de zijdelingse perceelsgrens zal de visuele hinder en de schaduwvorming beperkt zijn omdat vanaf de aanpalende percelen enkel een open en transparante driehoekconstructie waargenomen wordt. Indien de vergunning beperkt wordt in de tijd kan deze constructie tijdelijk aanvaard worden.

De overwegingen in acht genomen komt de aanvraag in aanmerking voor vergunning, om volgende redenen:

- door de constructie wordt de hoogte van het bijgebouw meer dan verdubbeld en het gabariet aanzienlijk gewijzigd waardoor de omvang van de constructie, gelegen te midden van een dicht bebouwd binnengebied toeneemt, zodat de constructie voor visuele hinder, evenals schaduwhinder op de naastgelegen percelen zorgt, die aanvaardbaar is omdat de driehoeksconstructie een open en lichte constructie is en de vergunning in de tijd beperkt wordt.*

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partij betekend met een aangetekende brief van 6 juni 2012. Het beroep, ingesteld bij aangetekende brief van 17 juli 2012, is tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij stelt dat zij rechtstreeks belanghebbende is omdat de verwerende partij het aangevraagde heeft vergund en zij daar niet mee akkoord kan gaan, dat de bestreden beslissing “een gevaarlijk precedent schept” en indruist tegen de regelgeving en haar gewenst beleid van goede ruimtelijke ordening.

2.

De verwerende partij repliceert:

“ ...

In eerste instantie merkt de verwerende partij op dat er op het eerste zicht geen beslissing wordt voorgelegd om in rechte op te treden. Dit is nochtans een essentiële voorwaarde voor het instellen van een beroep tot vernietiging bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

...

Een gemeente heeft in principe belang bij de verdediging van haar beleid inzake stedenbouw en ruimtelijke ordening. In het kader van een beroep tot vernietiging moet zij evenwel aantonen dat de bestreden beslissing een negatieve impact zal hebben op de goede ruimtelijke ordening en de planning van gemeente en zij hierbij hinder of nadelen kan ondervinden bij de uitoefening van haar beleid.

...

Het betreft in casu een stedenbouwkundige vergunning voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van een aangebouwde garage die gelegen is in een binnengebied. Volgens de bestreden beslissing is de constructie 8.08m breed, 4,1m diep en 2.7m hoog. De constructie steekt 2.55m boven het dak uit en overschrijdt de achtergevel met 80cm. De vergunning wordt verleend voor een periode van 3 jaren.

De gemeente beweert dat de garage door de vergunde werken de aanblik krijgt van een omvangrijk bijgebouw en dat de aanpalende percelen licht- en schaduw hinder zullen ondervinden. Nog afgezien van het feit dat deze affirmaties niet worden bewezen, toont de verzoekende partij hoegenaamd niet aan dat de plaatsing van de zonnepanelen een negatieve impact zou hebben op haar beleid inzake goede ruimtelijke ordening.

Het beroep tot vernietiging is bijgevolg onontvankelijk.

...”

3.

De verzoekende partij dupliceert:

“ ...

Verweerder meent dat verzoeker niet over de vereiste procesbekwaamheid beschikt nu er geen beslissing van het college van burgemeester en schepenen wordt voorgelegd tot het optreden in rechte.

Verzoeker legt op heden de beslissing tot het in recht optreden voor, dat op datum van 10 juli 2012 werd genomen (stuk 16), dit is voor de neerlegging van het verzoekschrift bij Uw Raad.

...

Verzoeker moet worden aangeduid als een rechtspersoon die rechtstreeks of onrechtstreeks hinder en nadelen ondervindt van de verleende vergunning in de zin van het artikel 4.8.16, §1, 3° VCRO (oud).

Niettegenstaande verzoeker, evengoed over een belang beschikt gelet op het oude artikel 4.8.16, §1, 2 VCRO (oud) waarbij aan de bij het dossier betrokken vergunningverlenende overheden een wettig belang wordt verschaft, heeft verzoeker ook belang, daar zij rechtstreeks en onrechtstreeks nadelen ondervindt van een verleende vergunning.

...

Immers heeft verzoeker in haar verzoekschrift aangegeven dat zij een precedent wenst te vermijden, waarbij de wildgroei van zonnepanelen de regel wordt.

Verzoeker heeft duidelijk in de beslissing in eerste administratieve aanleg aangegeven dat het gevraagde niet strookt met haar stedenbouwkundig beleid. Te meer omdat de zonnepanelen worden geplaatst op een bijgebouw en de hoogte ervan wordt verdubbeld. Ook verkreeg het bijgebouw een zogenaamd ‘lessenaarsdak’.

Het is duidelijk dat verzoeker een lijn wil trekken in haar beleid inzake de plaatsing van zonnepanelen, namelijk dat deze slechts kunnen op hoofdgebouwen, en de vorm van het dak niet wordt gewijzigd (dus montage op een zadeldak).

Dit is de ruimtelijke visie van verzoekster en een dergelijk beleid verschaft haar dan ook het vereiste belang overeenkomstig art. 4.8.16. §1, 3° VCRO (oud).

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij heeft bij haar wederantwoordnota een rechtsgeldige beslissing om in rechte te treden van 25 juni 2012 gevoegd.

2.

Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO bepaalt dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing, een beroep kan instellen bij de Raad.

Zoals de verwerende partij zelf stelt in haar antwoordnota blijkt uit de uiteenzetting in het verzoekschrift dat de verzoekende partij een andere visie heeft op een goede ruimtelijke ordening. Een gemeente heeft belang om een beroep in te stellen tegen een vergunningsbeslissing die betrekking heeft op haar grondgebied en die zij als nadelig beschouwt

voor een goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij zet op een afdoende wijze uiteen dat ze de bestreden beslissing nadelig acht en waarom. Ze toont daarmee voldoende aan een belang te hebben om de bestreden beslissing te bestrijden.

3.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang en de rechtens vereiste hoedanigheid.

De exceptie van de verwerende partij kan niet worden aangenomen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. De “middelen” in het verzoekschrift

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij betoogt:

“ ...

De aanvraag is volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, vastgesteld bij K.B. van 7 maart 1977 gelegen in woongebied. Deze gebieden zijn bestemd voor wonen alsmede voor handel, dienstverlening, ambacht en kleinbedrijf voor zover deze taken van bedrijf om redenen van goede ruimtelijke ordening niet in een daartoe aangewezen gebied moeten worden afgezonderd, voor groene ruimten, voor sociaal-culturele inrichtingen, voor openbare nutsvoorzieningen, voor toeristische voorzieningen, voor agrarische bedrijven. Deze bedrijven, voorzieningen en inrichtingen mogen echter maar worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving. Het bijzonder voorschrift voor woongebied bij dit gewestplan stelt dat het maximaal aantal woonlagen van de woningen twee bedraagt. Het voorzien van aanhorigheden en de plaatsing van technische installaties voor residentieel gebruik in en rond een woning worden beschouwd als elementen die tot de woonfunctie behoren en principieel niet strijdig zijn met de bepalingen van het woongebied.

Voor het plaatsen van zonnepanelen in, aan en bij woningen, dient gekeken te worden naar het vrijstellingsbesluit van 16 juli 2010. Artikel 2.1., 3° en artikel 2.2., 1° stelt dat:

“Art. 2.1. Een stedenbouwkundige vergunning is niet nodig voor de volgende handelingen:

3° zonnepanelen of zonneboilers op een plat dak, tot maximaal 1 meter boven de dakrand, en zonnepanelen of zonneboilers die geïntegreerd zijn in het hellende dakvlak.

Art. 2.2. De vrijstelling, vermeld in artikel 2.1, geldt alleen als de handelingen voldoen aan al de volgende voorwaarden:

1° ze worden volledig uitgevoerd binnen een straal van 30 meter van een hoofdzakelijk vergunde of vergund geachte woning.”

Uit deze artikels blijkt dat zonnepanelen op een plat dak slechts vrijgesteld zijn van een stedenbouwkundige vergunning op voorwaarde dat ze uitgevoerd worden op een plat dak tot maximaal 1 meter boven de dakrand of geïntegreerd in het hellend dakvlak. De voorliggende installatie komt tot 2,55 meter boven de dakrand en dus zijn voornoemde artikels niet van toepassing (stuk nr. 7). Om die reden mag worden aangenomen dat de

installatie, wat de schaal betreft, niet aansluit bij de bestaande omgeving. De zonnepanelen staan te kort ingeplant tegen de zijdelingse perceelsgrens (stukken nrs. 8 en 9).

Verwerende partij meent dat het vrijstellingenbesluit in casu niet van toepassing is maar dat: “een specifieke beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en een toetsing aan de regelgeving noodzakelijk zijn.” Verzoekende partij voert aan dat de zonnepanelen 2,55 meter schuin boven het dak van de garage uitsteken. De garage krijgt hierdoor de aanblik van een omvangrijk bijgebouw met lessenaarsdak. Ook de hoogte van het bijgebouw wordt meer dan verdubbeld door de plaatsing van de zonnepanelen. In casu betreft het een kleine huiskavel in een sterk bebouwde omgeving waar bijgebouwen met een hoogte tot +/-4,80 m niet thuishoren. De zonnepanelen kunnen perfect op het dak van het hoofdgebouw geplaatst worden zodat ze geïntegreerd bovenop het bestaande hellende dakvlak komen te liggen. Hierdoor wordt het gabariet van de woning niet gewijzigd en is de ruimtelijke impact ervan nihil.

Verwerende partij weerlegt voornoemd argument en keurt de aanvraag uitsluitend goed door te stellen dat het in casu om een tijdelijke oplossing gaat, daar de aanvragers van plan zijn om de zonnepanelen op het hoofddak te plaatsen maar bij de montage bleek dat het hoofddak niet stevig genoeg was voor het opvangen van de constructie van de zonnepanelen. Voor verzoekende partij is het niet duidelijk welk onderzoek hiervoor heeft plaatsgevonden waaruit deze conclusies genomen konden worden. Er werd m.a.w. niet onomstotelijk bewezen dat de draagkracht van de bestaande dakconstructie van het hoofdgebouw onvoldoende zou zijn voor de plaatsing van deze zonnepanelen.

Verwerende partij beweert dat de visuele hinder en de schaduwhinder aanvaardbaar zijn daar de driehoeksconstructie een open en lichte constructie is, niettegenstaande dat het hellend vlak volledig gevuld is en bestaat uit zonnepanelen. Als gevolg hiervan ontstaat er visuele hinder en schaduwhinder op de aanpalende percelen die voor de verzoekende partij onaanvaardbaar is (stukken nrs. 10-15). Verzoekende partij wenst tenslotte op te merken dat het toelaten van bovenvernoemde hinder, zelfs op tijdelijke basis, niet alleen onaanvaardbaar is maar ook ongewenste precedents schept. Verzoekende partij wenst een goed beleid inzake ruimtelijke ordening te voeren en bestreden beslissing druist hier volledig tegenin.

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

De verzoekende partij verwijst naar het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse en naar het besluit van de Vlaamse regering van 16.07.2010 ‘tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is’, maar argumenteert niet dat de bestreden beslissing strijdig zou zijn met deze voorschriften. Voor het overige beroept de verzoekende partij zich niet op geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur.

Het beroep tot vernietiging is ook om die reden onontvankelijk.

...

De verwerende partij kan geen middelen ontwaren in het verzoekschrift.

De argumentatie dat de aangevraagde werken niet onder het vrijstellingsregime vallen van het besluit van de Vlaamse regering van 16.07.2010 ‘tot bepaling van handelingen

waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is' – wat op zich correct is - en dat "om die reden mag worden aangenomen dat de installatie, wat de schaal betreft, niet aansluit bij de bestaande omgeving" moet worden verworpen. Er bestaat immers geen logisch verband tussen het vrijstellingsregime van het besluit van 16.07.2010 en een negatieve beoordeling van de goede ruimtelijke ordening. In dergelijke hypothese zouden immers alle vergunningsplichtige werken strijdig zijn met de goede ruimtelijke ordening.

Volledigheidshalve moet worden opgemerkt dat de verzoekende partij blijkbaar een andere visie heeft op de goede ruimtelijke ordening. Er wordt evenwel niet beweerd, laat staan dat dit wordt aangetoond, dat de bestreden beslissing zou zijn uitgegaan van verkeerde feitelijke gegevens of deze foutief zou hebben beoordeeld. Er wordt evenmin beweerd, laat staan aangetoond, dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening kennelijk onredelijk zou zijn, namelijk een beoordeling "waarvan het in redelijkheid ondenkbaar is dat enige andere overheid ze zou maken".

...

De verzoekende partij dupliceert:

"...

Ten eerste voert verzoeker aan dat gelet op het KB Gewestplan, en meer bepaald de voorschriften geldend in de bestemming woongebied, de goede ruimtelijke ordening niet wordt gerespecteerd. Hoewel er inderdaad niet ad nominatum naar art. 4.3.1. §1, b) of 4.3.1. §2 VCRO wordt gewezen, merkt verzoeker op dat het beginsel van de goede ruimtelijke ordening, zich opdringt aan elke vergunningverlenende overheid.

De goede ruimtelijke ordening is een algemeen 'vergunningsbeginsel' als het ware. Uit de bepalingen van het VCRO, zoals deze van kracht waren op het moment van de neerlegging van dit verzoekschrift blijkt dit des te meer. Het volstaat te verwijzen naar art. 4.8.3. §2 VCRO (oud):

...

Ten tweede kan duidelijk afgeleid worden uit het verzoekschrift dat verzoeker meent dat zowel het motiveringsbeginsel als het zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden. Immers wordt de motivering gewraakt, alsook de besluitvorming van de deputatie, aangezien de deputatie niet is effectief is nagegaan of inderdaad de dakconstructie van het hoofdgebouw te teer was om de constructie van zonnepanelen te dragen.

...

Nochtans geeft de deputatie in haar beslissing aan dat de zonnepalen perfect op het hellend dak kunnen worden geplaatst, zodat ze geïntegreerd worden op dat dakvlak. Het is op grond van de opmerkingen van de aanvrager tijdens de hoorzitting, namelijk dat de dakconstructie niet in staat zou zijn om de zonnepanelen te dragen, de deputatie toch aanvaardt dat deze zonnepanelen op het bijgebouw kunnen worden geplaatst, zij het tijdelijk.

Het betaamt een normaal zorgvuldige vergunningverlenende overheid om rekening te houden met concrete gegevens en niet louter eenzijdige beweringen. Een dergelijke handelswijze is onzorgvuldig.

...

Daar aldus op dergelijke wijze te handelen heeft zij eveneens het redelijkheidsbeginsel geschonden.

Verwerende partij beweert dat de visuele hinder en de schaduwhinder aanvaardbaar zijn daar de driehoeksconstructie een open en lichte constructie is, niettegenstaande dat het

hellend vlak volledig gevuld is en bestaat uit zonnepanelen. Als gevolg hiervan ontstaat er visuele hinder en schaduw hinder op de aanpalende percelen.

Deze motivering is manifest tegenstrijdig, immers, geeft de deputatie in haar beslissing zelf toe dat de hoogte wordt verdubbeld en daardoor visuele hinder en schaduw hinder voor de aanpalende percelen ontstaat.

Daarentegen meent de deputatie wel dat de driehoeksconstructie een open en lichte constructie is, hoewel het hellend vlak gevuld is met – ondoorzichtige – zonnepanelen.

Deze motivering staat haaks op elkaar en houdt een schending in van het materieel motiveringsbeginsel.

Een dergelijk constructie is voor de verzoekende partij onaanvaardbaar (stukken nrs. 10-15). Verzoekende partij wenst tenslotte op te merken dat het toelaten van bovenvernoemde hinder, zelfs op tijdelijke basis, niet alleen onaanvaardbaar is maar ook ongewenste precedentes schept. Verzoekende partij wenst een goed beleid inzake ruimtelijke ordening te voeren en bestreden beslissing druist hier volledig tegenin.

...

Beoordeling door de Raad

1.

1.1.

Artikel 4.8.16, § 3, tweede lid, 5° VCRO bepaalt dat een verzoekschrift een omschrijving moet bevatten van de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur en van de wijze waarop deze regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoekende partij geschonden wordt of worden.

De uiteenzetting van de middelen vormt een essentieel onderdeel van het verzoekschrift omdat dit aan de andere partijen toelaat zich te verdedigen tegen de grieven die ten aanzien van de bestreden beslissing worden aangevoerd, en de Raad in staat stelt de gegrondheid van die grieven te onderzoeken. Om ontvankelijk te zijn, moet een middel voldoende duidelijk zijn. De onduidelijkheid van een verzoekschrift schendt immers het tegensprekelijk karakter van de schriftelijke procedure en de rechten van de verdediging van de andere partijen. Een onduidelijk middel kan slechts ontvankelijk worden bevonden in de mate dat het door de andere partijen werd begrepen en redelijkerwijs kon worden begrepen.

1.2.

De verwerende partij stelt enerzijds dat zij “geen middelen kan ontwaren” in het verzoekschrift, anderzijds dat de verzoekende partij “blijkbaar een andere visie heeft op de goede ruimtelijke ordening”, maar niet beweert of aantoont dat de bestreden beslissing zou zijn uitgegaan van verkeerde feitelijke gegevens of deze foutief zou hebben beoordeeld, noch beweert of aantoont dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening kennelijk onredelijk zou zijn.

Ook al heeft de verzoekende partij niet expliciet verwezen naar artikel 4.3.1 VCRO, is het betoog van de verzoekende partij op dat punt voldoende duidelijk opdat de verwerende partij er die verwijzing in zou lezen en zich op het punt van de schending van de goede ruimtelijke ordening ook effectief zou verweren. De verzoekende partij betoogt immers dat het aangevraagde niet aansluit bij de bestaande omgeving en indruist tegen een goed beleid inzake de goede ruimtelijke ordening.

Het middel is in de hierboven aangegeven mate ontvankelijk.

2.

Uit het dossier blijken volgende gegevens.

In de bestreden beslissing wordt een vergunning verleend “voor een periode van 3 jaar” voor het plaatsen van zonnepanelen op het plat dak van een bijgebouw. De zonnepanelen worden schuin geplaatst en doen de constructie van het bijgebouw daardoor verhogen met 2,55 meter.

De verwerende partij komt in de bestreden beslissing tot het besluit dat door het aangevraagde de hoogte van het bijgebouw meer dan verdubbelt en het gabariet aanzienlijk wijzigt waardoor de constructie zorgt voor visuele hinder en “schaduw hinder” op de aanpalende percelen, wat maar aanvaardbaar wordt geacht omdat het aangevraagde “een open en lichte constructie is” en de vergunning in tijd beperkt wordt.

3.

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO bepaalt:

“...
...

Een vergunning wordt geweigerd:

1° indien het aangevraagde onverenigbaar is met:

a) stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken,

b) een goede ruimtelijke ordening;

...”

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de verwerende partij. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheids toezicht is hij enkel bevoegd om na te gaan of de verwerende partij de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

4.

In haar betoog dat “de installatie, wat de schaal betreft, niet aansluit bij de bestaande omgeving”, dat “de zonnepalen (...) te kort (staan) ingeplant tegen de zijdelingse perceelsgrens”, dat de garage “de aanblik van een omvangrijk bijgebouw met lessenaarsdak” krijgt, dat “de visuele hinder en schaduw hinder op de aanpalende percelen (...) onaanvaardbaar”, maakt de verzoekende partij duidelijk dat, in haar visie, het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Ze toont daarmee echter niet aan dat de beoordeling in de bestreden beslissing onjuist of kennelijk onredelijk zou zijn. Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt overigens dat de verwerende partij de aangehaalde visie van de verzoekende partij deelt en het aangevraagde enkel aanvaardbaar acht omdat het aangevraagde “een open en lichte” en tijdelijke constructie betreft.

5.

Zoals hierboven is vastgesteld, kan het betoog van de verzoekende partij slechts als ontvankelijk middel worden beschouwd in de mate dat een schending wordt aangevoerd van de goede ruimtelijke ordening.

De argumentatie van de verzoekende partij dat voor haar niet duidelijk is op grond van welk onderzoek de verwerende partij heeft aangenomen dat het dak van de woning niet stevig genoeg is voor het plaatsen van de zonnepanelen en dat “niet onomstotelijk bewezen is dat de draagkracht van de bestaande dakconstructie van het hoofdgebouw onvoldoende zou zijn”, kan derhalve enkel begrepen worden als het aanvoeren dat de verwerende partij is uitgegaan van foutieve feitelijke gegevens bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening.

Een verzoekende partij die dit aanvoert, moet dit ook aantonen. De verzoekende partij legt geen stukken of gegevens voor die de Raad er zou kunnen toe brengen om aan te nemen dat de verwerende partij foutief is uitgegaan van het gegeven dat de dakconstructie van de woning op het bouwperceel, die volgens de bestreden beslissing zou worden vernieuwd, in de actuele staat niet dienstig kan zijn voor het plaatsen van zonnepanelen.

6.

Het ontvankelijk bevonden middel is ongegrond.

B. Het tweede “ambtshalve op te werpen middel”

1.

In het middel wordt de schending aangevoerd van artikel 4.7.23, § 1 VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel.

In de wederantwoordnota zet de verzoekende partij uiteen :

- (1) dat zij pas na de neerlegging van de antwoordnota en het dossier van de verwerende partij, kennis heeft gekregen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat zij een bijkomend middel wenst op te werpen; (de beoordeling hiervan wordt behandeld onder het hiernavolgend randnummer 3);
- (2) dat minstens het middel de openbare orde zou raken en ambtshalve moet worden ingeroepen. (de beoordeling hiervan wordt behandeld onder het hiernavolgend randnummer 2).

Het middel wordt uiteengezet in twee onderdelen.

In het eerste onderdeel stelt de verzoekende partij dat in de bestreden beslissing enkel gesteld wordt dat het advies van het provinciale stedenbouwkundige ambtenaar “andersluidend” is, maar dat op grond van de bestreden beslissing niet kan worden nagegaan op welke punten de verwerende partij van het advies is afgeweken.

In het tweede onderdeel stelt de verzoekende partij dat de beoordeling van het verslag diametraal staat tegenover de beoordeling in de bestreden beslissing, dat de deputatie die een beslissing neemt die afwijkt van het verslag dat besluit tot een onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening, haar beslissing des te zorgvuldiger moet motiveren. Waarbij verwezen wordt naar het arrest van de Raad, nr. A/2011/0003 van 25 januari 2011, waarin wordt geoordeeld dat de bestreden beslissing “kennelijk onzorgvuldig is” omwille van “kennelijk niet gemotiveerde, minstens niet afdoende, negatie van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, in het bijzonder voor wat de toetsing van de aanvraag aan de goede ruimtelijke ordening betreft”. De verzoekende partij stelt tenslotte dat in de bestreden beslissing niet wordt

ingegaan op de overwegingen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

2. Middel van openbare orde.

2.1.

Artikel 4.8.3, § 2 VCRO bepaalt dat de Raad ambtshalve middelen kan invoeren, die niet in het verzoekschrift zijn opgenomen, voor zover deze middelen de openbare orde betreffen en dat de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de toetsing door de overheid aan de goede ruimtelijke ordening steeds wordt geacht een middel van openbare orde uit te maken.

Uit deze bepaling volgt dat, wat betreft de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, de Raad een middel van openbare orde kan invoeren in de mate dat de bestreden beslissing een kennelijk onzorgvuldige of onredelijke beoordeling bevat van de verenigbaarheid van het gevraagde met de goede ruimtelijke ordening.

2.2.

Het vermelden in een vergunningsbeslissing van de feitelijke en juridische elementen van een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, betreft een eis van formele motivering die niet de openbare orde raakt en derhalve niet ambtshalve kan worden aangevoerd.

2.3.

Bij de bespreking van het middel dat de verzoekende partij heeft aangevoerd in het verzoekschrift, is anderzijds gebleken dat zij er niet slaagt aan te tonen dat de verwerende partij de verenigbaarheid van de goede ruimtelijke ordening op een kennelijk onzorgvuldige of onredelijke wijze heeft beoordeeld.

De kennelijke onzorgvuldigheid van een vergunningsbeslissing blijkt evenmin uit het enkele feit dat provinciale stedenbouwkundige ambtenaar andersluidend heeft geadviseerd. Zoals de verzoekende partij zelf stelt heeft dit andersluidende standpunt in principe enkel tot gevolg dat het vergunningverlenende bestuursorgaan de vergunningsbeslissing op dat punt des te zorgvuldiger dient te motiveren.

2.4.

Er zijn aldus geen redenen tot het ambtshalve opwerpen van een middel dat betrekking heeft op de kennelijke onzorgvuldigheid van de bestreden beslissing aangaande de beoordeling van een goede ruimtelijke ordening.

3. Middel dat steunt op kennis na inzage van het administratief dossier.

3.1.

In de mate dat zou kunnen aangenomen worden dat het “tweede middel” steunt op een document van het administratief dossier, het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, waarvan de verzoekende partij pas kennis heeft kunnen nemen na het inzien van het administratief dossier, moet worden vastgesteld dat het eerste onderdeel van het tweede middel beperkt is tot het standpunt dat in de bestreden beslissing enkel gesteld wordt dat het advies van het provinciale stedenbouwkundige ambtenaar “andersluidend” is, maar dat op grond van de bestreden beslissing niet kan worden nagegaan op welke punten de verwerende partij van het advies is afgeweken. Het eerste middelonderdeel steunt derhalve niet op het kennis nemen van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

Het eerste middelonderdeel is derhalve onontvankelijk.

3.2.

Het tweede onderdeel van het tweede middel steunt wel op de kennis van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar. De verzoekende partij stelt dat de beoordeling in de bestreden beslissing diametraal staat tegenover het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar en dat in de bestreden beslissing niet wordt ingegaan op de overwegingen in het bedoeld verslag, terwijl een afwijking des te zorgvuldiger had moeten gemotiveerd worden.

De verzoekende partij houdt wel voor dat het verslag “diametraal” andersluidend is dan de beoordeling, maar laat na, het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar nochtans kennende, om aan te duiden op welk punt(en) er van het verslag wordt afgeweken en op welke punten de van het verslag afwijkende bestreden beslissing niet afdoende zou zijn gemotiveerd.

De verzoekende partij die de kennis van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar precies aangrijpt om een “tweede middel” aan te voeren, maar nalaat dit middel aan de hand van deze kennis te ontwikkelen, voert geen ontvankelijk middel aan.

Het tweede onderdeel van het tweede middel is niet ontvankelijk.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.
2. De kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare zitting op 2 juli 2013, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,
met bijstand van

Heidi HUANG, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Heidi HUANG

Nathalie DE CLERCQ